

О. Л. Польова

Вінницький національний аграрний університет

ІННОВАЦІЙНА СТРАТЕГІЯ РЕТ-ТЕРАПІЇ В ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ

Розглянуто інноваційну стратегію розвитку закладів харчування на основі концепції Рет-терапії, яка поєднує взаємодію з тваринами та надання гастрономічних послуг. Мета статті – формування інноваційної стратегії на основі концептуального підходу Рет-терапії у закладі харчування для конкурентних переваг на ринку індустрії гостинності. Вивчено перспективи впровадження таких стратегій в Україні, враховуючи сучасні виклики, пов'язані зі зростанням рівня стресу в суспільстві. Рет-терапія сприяє зниженню рівня стресу, покращенню психоемоційного стану клієнтів, підвищенню їхньої лояльності та формуванню культури гуманного ставлення до тварин. Результати дослідження показали, що такі заклади можуть стати важливим соціальним інструментом для емоційного відновлення населення, особливо у воєнний та післявоєнний період. Антистрес-кафе може поєднувати зони для відпочинку з тваринами, інтерактивні майданчики, освітні заходи та лекції про догляд за тваринами. Розглянуто ключові особливості впровадження інноваційної стратегії у діяльності антистрес-кафе з тваринами, які включають в себе терапевтичний ефект, соціальну відповідальність, гнучкий формат закладу, орієнтацію на цільову аудиторію, маркетингову стратегію. Розроблено схему інноваційної стратегії розвитку кафе на основі концепції Рет-терапії, яка поєднує емоційний комфорт в закладі харчування, сучасні тренди та турботу про тварин, забезпечуючи конкурентні переваги на ринку. Впровадження партнерств із притулками для тварин, просвітницьких заходів та інтеграція цифрових технологій, зокрема мобільних додатків, значно підвищує ефективність таких інноваційних проєктів. Інноваційні антистрес-кафе стають конкурентоспроможними на ринку, забезпечуючи не лише якісні послуги харчування, а й соціальну відповідальність. Розглянуто популярні антистрес-кафе з тваринами у світі та в Україні. Доведено, що Рет-терапія в закладах харчування відкриває нові перспективи для розвитку індустрії гостинності, гармонійно поєднуючи елементи терапії, гастрономічного сервісу та соціальної підтримки. Розглянуто можливість розширення концепції на утримання не лише котів, але й інших видів тварин, що дозволяє створити унікальний досвід для різних цільових аудиторій.

Ключові слова: інновація, стратегія, концепція, Рет-терапія, антистрес-кафе, гостинність.

Постановка проблеми та її актуальність. Важливим завданням у плануванні та організації діяльності закладів ресторанного господарства є впровадження інноваційних стратегій та перспективних напрямів розвитку, спрямованих на підвищення конкурентоспроможності та якості обслуговування. Інноваційні стратегії розвитку закладів харчування – це підходи, спрямовані на впровадження новітніх рішень у технологіях, обслуговуванні, маркетингу та управлінні для покращення конкурентоспроможності закладу. Вони можуть включати технологічні інновації, інновації в меню, екологічні інновації, маркетингові інновації, інновації у сфері обслуговування, цифрові інновації, соціальні інновації та дизайнерські інновації, зокрема впровадження концептуального дизайну для реалізації підходу Рет-терапії у закладі харчування. Така інноваційна стратегія допомагає закладу ресторану господарства адаптуватися до сучасних ринкових викликів і забезпечити стабільний розвиток.

Потреба у діяльності закладів з Рет-терапією, здебільшого відомі як антистрес-кафе з тваринами зумовлена зростанням рівня стресу в сучасному суспільстві, де швидкий темп життя, постійний інформаційний тиск і соціальні виклики негативно впливають на психічне здоров'я людини. Такі заклади надають можливість взаємодіяти з тваринами, що науково доведено сприяє зниженню рівня кортизолу (гормону стресу), підвищенню рівнів серотоніну та дофаміну, які покращують настрій

і створюють відчуття гармонії. Відвідування таких кафе не лише допомагає відновити внутрішній баланс і розслабитися, але й забезпечує емоційну підтримку, сприяючи загальному психічному благополуччю клієнтів.

Вибір відповідної інноваційної стратегії Рет-терапії кафе з тваринами залежить від цільової аудиторії та доступних ресурсів. Інновації дозволяють антистрес-кафе виділитися на ринку, покращити обслуговування, підвищити лояльність клієнтів та конкурентоспроможність.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проведений аналіз наукових джерел підтвердив, що впровадження Рет-терапії в закладі харчування – це інноваційний тренд у сфері гостинності, який поєднує відпочинок, харчування та спілкування з тваринами. Такі заклади створюють унікальний досвід для клієнтів, які шукають емоційного відновлення, тепліших вражень та незвичайної атмосфери. Антистресові кафе стають дедалі популярнішими, особливо в мегаполісах і великих містах, перетворюючись на важливу складову сучасного міського життя, яке нерозривно пов'язане зі стресом і швидким темпом.

З історії відомо про лікувальну користь: верхової їзди (Гіппократ у 5 столітті до н.е.), спілкування з собаками і котами (Греція, XIII ст., Єгипет), прослуховування пташиного співу (Стародавня Індія). На сьогодні, Рет-терапія, як один із видів зняття стресу, що залучає тварин, є доволі розповсюдженим методом у західних країнах. У США існує міжнародна організація терапії тваринами

(Pet Therapy International), яка стверджує, що тварини є корисними для зміцнення здоров'я, профілактики та реабілітації людей у складних життєвих обставинах [2; 3]. Багато вчених дійшли висновку, що домашні тварини одні з найкращих психотерапевтів [8], зокрема кішки позитивно впливають на здоров'я своїх власників, доведено, що люди, які живуть з кішкою на 40% рідше хворіють на серцеві напади [2].

Перше антистрес-кафе з тваринами (котами) відкрили в Тайбеї в 1998 році, що відразу привабило японських туристів. Зацікавленість японських туристів у відвідуванні кафе полягає, у тому, що в Японії дуже складно тримати вдома кішок або інших домашніх тварин: це майже повсюдно заборонено умовами оренди. Можливість проводити час з кішками, не створюючи собі проблем, сподобалася японцям, і з 2004 року в країні відкрилося кілька власних «Cat Cafe». Згодом, така ідея відкрити кафе з тваринами була реалізована в Європі, де немає таких проблем з утриманням кішок вдома, зате є безліч людей, які люблять цих тварин [1].

Л. Плурд в своїх дослідженнях висвітила закономірність виникнення в сучасному світі формату котокафе, як індустрію цілющого товару [4]. На думку А. Робінсон ці кафе є частиною ринку спілкування, створеного для боротьби із соціальними та економічними факторами стресу [5].

В цілому тема розробки інноваційного тренду Пет-терапії в закладах харчування із присутністю тварин як антистрес-кафе добре висвітлені в окремих темах зарубіжних авторів, однак вітчизняного досвіду наразі недостатньо.

Мета статті – формування інноваційної стратегії на основі концептуального підходу Пет-терапії у закладі харчування для конкурентних переваг на ринку індустрії гостинності, що передбачає створення оригінального формату закладу, який поєднує гастрономічний сервіс з емоційною терапією, залучення широкої аудиторії через інтерактивний досвід взаємодії з тваринами, а також впровадження соціально відповідальних ініціатив.

Виклад основного матеріалу дослідження. Об'єктом дослідження є дизайнерська інновація впровадження концептуального підходу Пет-терапії у закладі харчування. Предметом дослідження є комплекс властивостей і характеристик антистрес-кафе, які визначають його функціонування та взаємодію з клієнтами закладу і тварин.

Розробка інноваційної стратегії розвитку кафе на основі концепції Пет-терапії в Україні передбачає створення унікального простору для взаємодії з тваринами, що сприяє зниженню рівня стресу та покращенню емоційного стану відвідувачів (рис. 1). Такий заклад може поєднувати зони для відпочинку з тваринами, інтерактивні майданчики та освітні заходи, зокрема лекції про догляд за улюбленицями. Стратегія включає впровадження технологій, таких як мобільні додатки для бронювання та CRM-системи для персоналізованого сервісу. Особлива увага приділяється партнерству з притулками для тварин і просвітницьким акціям, що підвищує соціальну відповідальність закладу. Завдяки емоційній привабливості,

сучасним маркетинговим інструментам та турботі про благополуччя клієнтів і тварин, кафе може стати популярним трендом і сприяти зміцненню культури гуманного ставлення до тварин в країні, а також підвищити конкурентоспроможність.

Діяльність антистрес-кафе в Україні є особливо актуальною через зростання рівня стресу, емоційного виснаження та посттравматичного стресового розладу серед населення. У таких умовах ці заклади можуть відновлюватимуть внутрішній баланс людини через взаємодію з тваринами. Стратегія повинна враховувати сучасні виклики, зокрема необхідність створення доступного та комфортного простору для ветеранів, переселенців та інших груп, які потребують емоційної підтримки.

До важливих умов діяльності антистрес-кафе належать партнерства з притулками для тварин, адаптація послуг до потреб соціально вразливих категорій та просування цінностей гуманного ставлення до тварин. Такі кафе здатні не лише сприяти психоемоційному оздоровленню суспільства, а й стати символом відновлення та турботи в післявоєнній Україні.

Інноваційна стратегія створює унікальну концепцію, яка поєднує емоційний комфорт, сучасні тренди та турботу про тварин, забезпечуючи конкурентні переваги на ринку.

Кафе з тваринами вже давно набули популярності в країнах Азії. Причиною цього є те, що багато азіатів проводять більшу частину часу на роботі, живуть самотньо або не можуть дозволити собі тримати домашніх тварин через нестачу вільного часу. У таких містах, як Токіо, Сеул чи Пекін, ці заклади стали справжнім оазисом у стрімкому міському житті, пропонуючи відвідувачам можливість зняти стрес, відновити емоційну рівновагу та покращити самопочуття [6].

Вчені Англії та США з'ясували, що коти надають допомогу людям, які страждають психічними захворюваннями, серцеві розлади, травми головного мозку і навіть сприяють повному зціленню від алкоголю і наркотиків. Люди з психічними розладами сприймають присутність kota без найменшого роздратування. Отже, котів «рекомендують» при депресіях, неврозах, маніях і шизофреніях [2]. Котяче муркотіння позитивно впливає на здоров'я людини і виробляє вібрації, які лікують артрит і ревматизм, знижують артеріальний тиск і сповільнюють серцевий ритм.

Найбільш відомі антистрес-кафе з котячими котами у світі:

– La Gatoteca (Мадрид, Іспанія). У Мадриді кафе з кішками – місце, де кожен, хто позбавлений котячої ласки, може поспілкуватися з пухнастими тваринами. Всі коти пройшли через спеціальний відбір, в якому брали участь тільки не агресивні вихованці. До речі, тварини теж захищені місцевим законом, адже в правилах поведінки встановлено, що брати на руки кішку, яка чинить опір цьому, категорично заборонено. Якщо у відвідувачів кафе є можливість навіть забрати любитися йому кішку додому, оформивши при цьому необхідні папери.

– Cafe Neko (Відень, Австрія). Всі кішки були взяті з віденського притулку домашніх тварин. У кафе

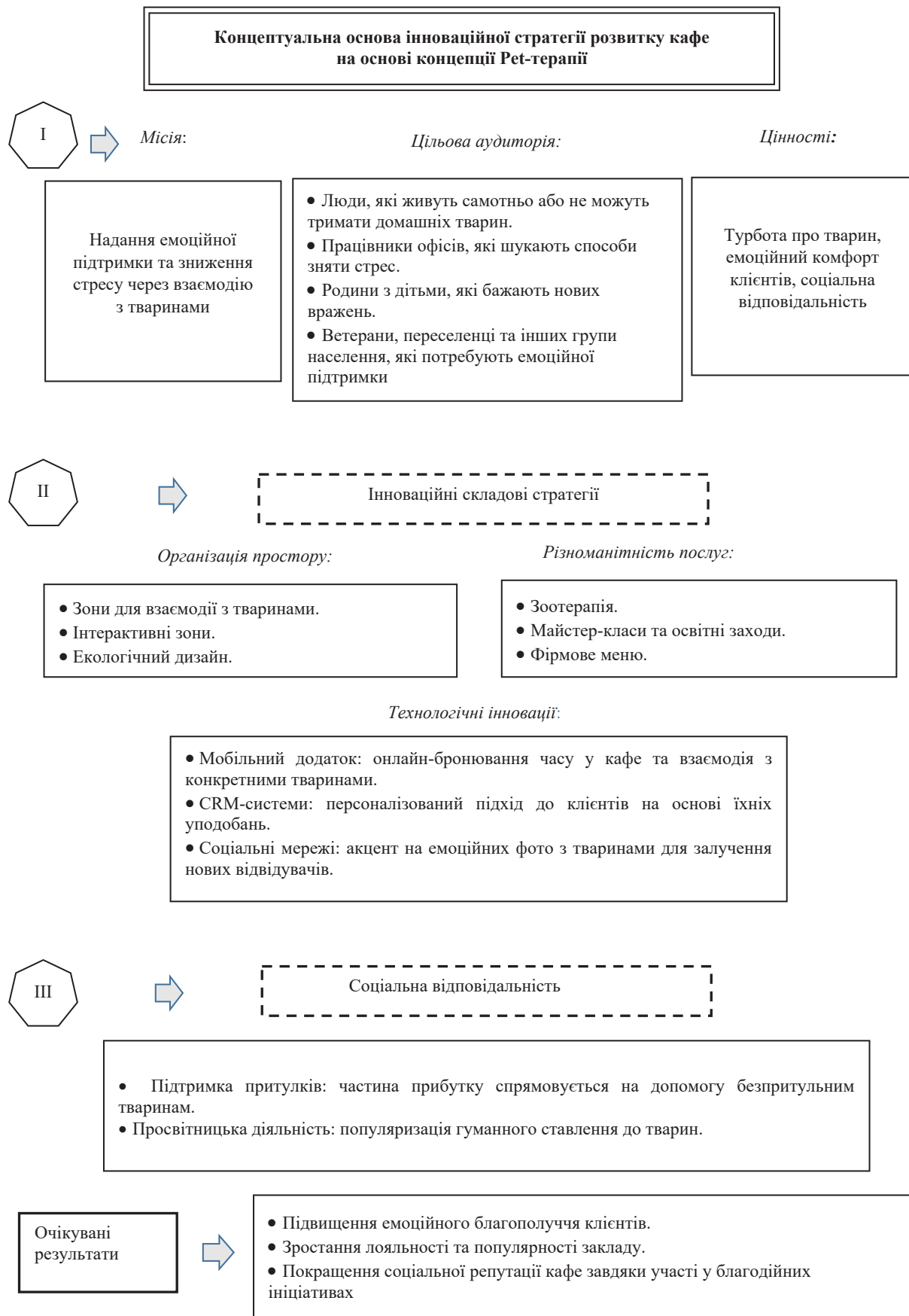

Рисунок 1 – Схема інноваційної стратегії розвитку кафе на основі концепції Pet-терапії

Джерело: розробка автора

по стінах розташовані будиночки і полки для того, щоб кішкам не було нудно, і вони могли полазити. У меню – чай, кава і випічка, а також фото та біографії головних героїв кафе.

– Café des Chats (Париж, Франція). Антистрес-кафе з котами можна відвідати в Парижі, де мешкають близько 100 вихованців з притулку. Працівники і відвідувачі стверджують, що «муркотіння» дійсно позитивно впливає на здоров'я клієнтів, муркотіння виробляє вібрації, які лікують артрит і ревматизм, знижують кров'яний тиск і уповільнюють серцевий ритм [1].

– “Cat safe” (Осака, Японія). Популярний талісман для залучення грошей у японців – це кішка з піднятою правою лапою і золотою монетою у лівій лапі. Тому, японці дуже поважають і люблять кішок. За скромну плату їх можна годувати, пестити і гладити всіляко милуватися. Любителі соціальних мереж з шаленим захопленням фотографуються з котами і пускають в мережу фотки в стилі «Це я, а я це десяток кішечок» [10].

– “Cat safe” (Сучжоу, Китай). В кото-кафе можна приємно відпочити з кішками породи Регдолл. Це одні з найбільш спокійних і м'якосердих котиків, які люблять перебувати у компанії людей. Коти полюбляють сидіти на підвіконні і виглядати у вікно, так вони приваблюють нових клієнтів кафе [7].

– Кафе з котами в Туреччині. У багатьох турецьких містах, зокрема в Стамбулі, працюють такі заклади, де відвідувачі можуть насолоджуватися часом у компанії пухнастих друзів. Це не лише місця для відпочинку, але й простори, які пропонують емоційну підтримку через взаємодію з тваринами. Хоча спеціалізовані кафе з кішками, подібні до японських «неко-кафе», не є поширеними, багато традиційних кафе та ресторанів радо приймають кішок, які вільно гуляють приміщеннями та взаємодіють з відвідувачами. Ця особливість додає закладам затишку та приваблює як місцевих жителів, так і туристів. Крім того, у Стамбулі та інших містах встановлюють спеціальні будиночки для кішок – «kedi evi», що забезпечують тваринам притулок і їжу.

Таким чином, хоча окремі кафе з кішками можуть бути рідкістю, любов турків до цих тварин проявляється в інтеграції кішок у повсякденне життя та гостинність закладів харчування [11].

Наукові дослідження свідчать, що взаємодія з котами приносять людям радість. Таким чином, не дивно, що у діяльності антистрес-кафе зазвичай можна зустріти котів, які використовують для Пет-терапії. Заспокоїливий ефект присутності поряд пухнастих друзів сприяє стійкості імунній системі. Дослідження незмінно показують, що взаємодія між людиною та домашніми тваринами може допомогти вирішити проблему соціальної ізоляції.

Основними мешканцями кафе є кішки, а люди – це відвідувачі, які приходять, щоб побачити тварин та поспілкуватися з ними. Тому необхідно створити ієрархію просторів з різними функціями. В такому інтер'єрі створені умови для того, щоб відвідувачі відчували себе як удома. Дерев'яні меблі, заокруглені краї та м'які тканини є матеріалами, що використовуються в дизайні.

На підлозі килими, ковдри та подушки для людей та кішок, створено середовище, яке дозволяє людям отримати емоційний відпочинок. Тварини розглядаються як об'єкти-компаньйони з проєктованим на них цілющим ефектом [13].

В Україні кафе з тваринами почали з'являтися в 2015 році. Ідея створення антистрес-кафе цікава і перспективна, незважаючи на специфіка поняття і те, що воно поки що мало поширене у світі порівняно з іншими форматами закладів харчування.

В умовах післявоєнного стресу та підвищеного емоційного навантаження така концепція може стати популярним трендом в Україні. Основна ідея закладу полягає у створенні комфортного середовища, де гості можуть насолоджуватися часом, спілкуватися з тваринами, працювати або відпочивати. Ключові особливості впровадження інноваційної стратегії у діяльність антистрес-кафе з тваринами, можна виділити наступні:

1. Терапевтичний ефект – взаємодія з тваринами, такими як коти, собаки або навіть дрібні гризуни, допомагає знижувати рівень стресу, підвищувати настрій і покращувати психоемоційний стан.

2. Соціальна відповідальність – співпраця з притулками для безпритульних тварин, а також підтримка програм зоозахисту.

3. Гнучкий формат – вільний час перебування, безкоштовні напої та доступ до ігор, книг чи освітніх заходів.

4. Цільова аудиторія – міські жителі, що прагнуть розслаблення, переселенці, сім'ї з дітьми, а також люди, які не можуть утримувати домашніх тварин через життєві обставини.

5. Маркетингова стратегія – просування закладу через соціальні мережі, організація заходів для громадських спільнот, наприклад, майстер-класів із догляду за тваринами або лекцій з психології Пет-терапії.

Такий заклад може стати не лише місцем для емоційного відновлення, але й важливим соціальним проєктом, який підтримуватиме культуру гуманного ставлення до тварин і підвищуватиме психоемоційний комфорт суспільства.

Особливо популярні антистрес-кафе з тваринами у великих містах таких як Київ, Харків, Львів, Дніпро, Одеса. Це обумовлено тим, що багато молодих людей не мають пари, багато працюють але потребують чіткої уваги, тому такий вид ресторанного господарства потребує контроль та встановлені правила поведінки в кафе через наявність у закладі тварин на постійній основі.

Аналіз закладів ресторанного господарства показав, що антистресові кафе з котиками можуть скласти конкуренцію іншим видам закладів харчування. Їхня унікальна концепція забезпечує не лише стандартні послуги харчування, а й емоційний комфорт, що особливо важливо в сучасному стресовому суспільстві. Крім того, такі кафе привертають увагу ширшої аудиторії, включаючи сім'ї, офісних працівників та людей, які прагнуть нових вражень (табл. 1). Завдяки інтерактивному формату та емоційній складовій, ці заклади створюють додаткову цінність, яка підвищує їхню

Таблиця 1 – Антистрес-стрес кафе з котами в Україні

Назва закладу	Характеристика
“LEOcafe” (Київ)	Кафе розташоване далеко від центру міста, але сюди постійно приходять люди – родинами, з дітьми. Тобто котики і киця, яких врятували від вулиці, віддячують власниці, запрошуючи до закладу додаткових клієнтів.
Кафе «Хармс» (Київ)	Суть кафе на Золотих Воротах визначається простими, але надійними поняттями: їжею, кавою, книгами і котом. Гладити і захоплюватися котом Еліотом найважливіший ритуал у «Хармс», на одному рівні з придбанням найгарніших non-fiction видань та насолодою чудовою кавою
Кафе “Charlatan cafe” (Київ)	Головною особливістю кафе є класичні аперитиви та чудова кухня з харизматичним італійським акцентом створюють невимушену та затишну атмосферу, а також кіт Шарлатан, який допомагає відвідувачам зняти стрес, відновити емоційну рівновагу та покращити самопочуття.
“Cat Cafe” (Одеса)	Це не просто кафе з котами, а справжня гавань радості для людей і тварин. В кафе використовують технології для забезпечення безкоштовний Wi-Fi, онлайн-бронювання столиків і зручні платежі через Apple Pay або Google платити. Кафе організує коротке фото сеанси з котами, тематичні вечори на різні теми, наприклад, догляд за тваринами, в вплив котів на людей, породи та особливості виховання котів тощо. Інформаційно-консультативні послуги.
“CatHouse” (Дніпро)	У котячій живуть коти різкісної породи – бенгал і чаузі. Вони дуже активні, грайливі і добре піддаються дресируванню. Кафе з котами відкрили для тих людей, які не можуть утримувати тварин в квартирі. У котячій діти та дорослі можуть погладити, погратися з тваринами за чашкою чаю чи кави. Планується зробити кафе у форматі арт-галереї: на стінах красуватимуться картини котячої тематики. У кав’ярні проводяться майстер-класи.
Кафе «Хвостики» (Вінниця)	В кав’ярні готують напої, пригощають смачними десертами, а також доглядають котиків, шукаючи пухнастим нових власників. Заклад розрахований на тридцять відвідувачів. Проводять різноманітні майстер-класи. Діє вікове обмеження для відвідувачів – від 13 років. Таке рішення власниця закладу прийняла, щоб у котів не було стресу від спілкування із дітьми. У кав’ярні є ще деякі правила: обов’язкові бахіли, дезінфекція рук.

Джерело: сформовано на основі [9; 12; 14; 15]

конкурентоспроможність. Впровадження благодійних ініціатив, співпраця з притулками та просування через соціальні мережі додають кафе соціальної значущості та популярності.

Інноваційна концепція Пет-терапії кафе з тваринами не має аналогів на ринку України і вирізняється унікальним переліком послуг. Унікальність запропонованої концепції полягає у створенні кафе зі смачною кухнею, широким спектром послуг, турботливою та затишною атмосферою, можливістю відновити психологічну та емоційну рівновагу в оточенні котів.

Антистрес-кафе з котами мають дотримуватись затверджених норм утримання тварин, які можна систематизувати в наступні складові:

- Забезпечення комфортного середовища для тварин (виділення окремих зон для відпочинку, їжі та взаємодії з відвідувачами; створення затишних куточків для сну; підтримання оптимальної температури, вологості та освітлення в приміщенні).

- Дотримання санітарно-гігієнічних норм (регулярне прибирання приміщення та обробка поверхонь; використання спеціальних засобів для очищення, безпечних для тварин; своєчасна заміна наповнювача у лотках та підтримання їх чистоти).

- Раціональне харчування (забезпечення якісного та збалансованого корму, відповідного віку й особливостям котів; постійний доступ до чистої питної води).

- Контроль за здоров’ям тварин (регулярні огляди ветеринаром, вакцинація та профілактика паразитів; ізоляція новоприбулих котів на карантинний період для запобігання поширенню інфекцій).

- Емоційний стан та безпека (обмеження кількості відвідувачів у зоні взаємодії з котами для уникнення

перевантаження тварин; навчання персоналу, як поводитися з котами, розпізнавати ознаки стресу чи дискомфорту; наявність правил для гостей (не годувати котів людською їжею, не турбувати під час відпочинку).

- Інтеграція з простором (розташування полиць і переходів, де коти можуть вільно пересуватися, але залишатися поза досяжністю людей, коли це потрібно; використання природних матеріалів для меблів і декору, які є безпечними для тварин).

Дотримання цих правил гарантує здоров’я і комфорт для котів, а також створює позитивний настрій для відвідувачів кафе.

Включення кафе з тваринами до складу майнового готельного комплексу як частини ресторану є ефективним інструментом підвищення конкурентоспроможності закладу розміщення. Такий підхід дозволяє не лише створити унікальний сервіс, але й залучити ширшу аудиторію, яка цінує емоційні враження та незвичайні формати відпочинку. Як атракція для гостей готелю – кафе з тваринами може стати додатковим бонусом для постояльців, створюючи емоційний зв’язок із брендом готелю. Такий формат приваблює туристів, які подорожують із дітьми, а також тих, хто шукає релаксації після насиченого дня. Окрім гостей готелю, кафе може відвідувати місцеве населення та туристи, які не проживають у закладі, що збільшує прибутковість комплексу. Готелі, які позиціонують себе як Pet-friendly, можуть використовувати кафе з тваринами для підсилення цієї концепції. Воно сприятиме залученню гостей із домашніми улюбленцями, забезпечуючи комфортний простір для взаємодії з тваринами. Унікальність кафе з тваринами створює додаткову цінність, яка ефективно використовується в

маркетингових кампаніях. Це забезпечує закладу розміщення конкурентну перевагу, привертаючи увагу до готелю як до місця незабутнього відпочинку. Впровадження кафе з тваринами при готелі і співпраця з організаціями зоозахисту підвищує репутацію готелю та демонструє його турботу про тварин і суспільство. Поєднання готельного бізнесу та концепції кафе з тваринами дозволяє створити унікальний досвід для гостей, зміцнити позиції закладу на ринку та підвищити його конкурентоспроможність.

Висновки. У сучасному динамічному ритмі життя зв'язок між домашніми улюбленцями та їхніми власниками набуває особливого значення. Емоційна підтримка, зменшення стресу та позитивний вплив на фізичне здоров'я роблять спільне життя з тваринами важливим чинником для збереження психічного благополуччя. Рет-терапія в закладах харчування – це концепція, яка поєднує взаємодію з тваринами та надання гастрономічних послуг для створення комфортної, розслаблюючої атмосфери. Основна мета такого підходу

полягає у зниженні рівня стресу клієнтів, покращенні їхнього психоемоційного стану та створенні унікального досвіду відвідування.

Таким чином, перспективи розвитку закладів харчування із використанням концепції Рет-терапії є надзвичайно актуальними в сучасному світі, де високий рівень стресу став невід'ємною частиною життя. Розширення концепції на утримання не лише котів, але й інших тварин, таких як собаки, кролики чи навіть екзотичні види, дозволяє задовольнити ширший спектр потреб клієнтів та створити унікальний досвід для відвідувачів. Такі заклади можуть сприяти формуванню культури турботливого ставлення до тварин через просвітницькі заходи та соціальні ініціативи, зокрема партнерство з притулками. Завдяки поєднанню гастрономічного сервісу, емоційної терапії та гуманного підходу, ці заклади мають всі шанси стати не лише успішними бізнес-проектами, але й важливими соціальними інституціями для підтримки психоемоційного здоров'я клієнтів.

Список використаних джерел:

1. 5 найцікавіших котячих кафе у світі. URL: <https://galka.if.ua/5-naytsikavishih-kotyachih-kafe-u-sviti-foto/> (дата звернення: 27.12.2024).
2. Cat therapy – how whiskers treat people. URL: https://gazeta.ua/articles/edu-and-science/_kototerapiya-yak-vusati-likuyut-lyudej/740620 (дата звернення: 06.01.2025).
3. Лаврик Г.В. Фелінотерапія: як вилікуватися за допомогою кішки. Людський феномен. *Здоровий спосіб життя*. 2017. № 61 (127). С. 36–38.
4. Plourde L. Why Do People Go to Cat Cafes? Loneliness and Relaxation in a Time of Neoliberalism. *Open Democracy*: website. 2017. URL: <https://www.opendemocracy.net/en/why-do-people-go-to-cat-cafes-loneliness-and-relaxation-in-time-of-neoliberalism/> (дата звернення: 07.01.2025).
5. Robinson A. Paid Companions: Human-Animal Relations in Japanese Pet Cafés. *Paid Companions: Human-Nonhuman Animal Relations in Japanese Animal Cafés. Society and Animals*. 2020. № 4 (1). P. 1–17. DOI: <https://doi.org/10.1163/15685306-00001650> (дата звернення: 07.01.2025).
6. Кав'ярня з тваринами як тренд останніх років. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/peregybenko.htm (дата звернення: 07.01.2025).
7. Коти приваблюють відвідувачів у кафе. URL: <https://nevsedoma.com.ua/uk/679124-koty-pryvabliuiut-vidviduvachiv-u-kafe.html> (дата звернення: 06.01.2025).
8. Кототерапія – як вусаті лікують людей. URL: https://gazeta.ua/articles/edu-and-science/_kototerapiya-yak-vusati-likuyut-lyudej/740620 (дата звернення: 08.01.2025).
9. Кототерапія: заклади Києва, що прихистили у себе котиків. URL: https://reston.ua/kyiv_topics/kototerapiya-zavedeniya-kieva-priyutivshie-u-sebya-kotikov (дата звернення: 08.01.2025).
10. Котяче кафе. URL: https://magiccoffee.in.ua/ua/article/koshache_kafe (дата звернення: 07.01.2025).
11. Мандри слідами лапок, або подорож у пошуках котів. URL: <https://otiumportal.com/mandry-slidamy-lapok-abo-podorozh-u-poshukakh-kotiv> (дата звернення: 07.01.2025).
12. Муррр-кав'ярня. П'ємо каву та милуємося хвостиками. URL: <https://tykyiv.com/progresivnij/murrr-kaviarnia-piemo-kavu-ta-miluiemos-khvoistikami/> (дата звернення: 07.01.2025).
13. Попова І. І Особливості дизайну інтер'єрів антикафе з присутністю тварин. *Art and design*. 2022. № 1(17). С. 67–75. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2022.1.6> (дата звернення: 07.01.2025).
14. Топ закладів у Дніпрі, де працюють не тільки люди. URL: <https://nashemisto.dp.ua/2024/03/14/top-zakladiv-u-dnipri-de-pratsiuiut-ne-tilky-liudy/> (дата звернення: 05.01.2025).
15. У Вінниці запрацювало перше кото-кафе: що цікавого є у закладі. URL: <https://www.myvin.com.ua/news/18786-u-vinnytsi-zapratsiuvalo-pershe-koto-kafe-shcho-tsikavoho-ie-u-zakladi> (дата звернення: 07.01.2025).

References:

1. 5 naitsikavishykh kotiachykh kafe u sviti. URL: <https://galka.if.ua/5-naytsikavishih-kotyachih-kafe-u-sviti-foto/> [5 most interesting cat cafes in the world.]. Available at: <https://galka.if.ua/5-naytsikavishih-kotyachih-kafe-u-sviti-foto/> (accessed December 27, 2024).
2. Cat therapy – how whiskers treat people. Available at: https://gazeta.ua/articles/edu-and-science/_kototerapiya-yak-vusati-likuyut-lyudej/740620 (accessed January 6, 2025)

3. Lavryk H.V. (2017). Felinoterapiia: yak vylikuvatysia za dopomohoiu kishky. Liudskyi fenomen. [Felinotherapy: how to heal with the help of a cat]. *Zdorovyi sposib zhyttia*, vol. 61 (127). pp. 36–38.
4. Plourde L. (2017). Why Do People Go to Cat Cafes? Loneliness and Relaxation in a Time of Neoliberalism. *Open Democracy*: website. Available at: <https://www.opendemocracy.net/en/why-do-people-go-to-cat-cafes-loneliness-and-relaxation-in-time-of-neoliberalism/> (accessed January 7, 2025).
5. Robinson A. (2020). Paid Companions: Human-Animal Relationships in Japanese PetCafés. *Paid Companions: Human-Nonhuman Animal Relations in Japanese Animal Cafés. Society and Animals*, vol. 4 (1). pp. 1–17. Available at: <https://doi.org/10.1163/15685306-00001650> (accessed January 7, 2025).
6. Kaviarnia z tvarynamy yak trend ostannikh rokiv. [Animal café as a trend of recent years]. Available at: https://tourlib.net/statyi_ukr/peregybenko.htm (accessed January 7, 2025).
7. Koty pryvabliuiut vidviduvachiv u kafe. [Cats attract visitors to the café]. Available at: <https://nevsedoma.com.ua/uk/679124-koty-pryvabliuiut-vidviduvachiv-u-kafe.html> (accessed January 6, 2025).
8. Kototerapiia – yak vusati likuiut liudei. [Cat therapy – how mustachios treat people]. Available at: https://gazeta.ua/articles/edu-and-science/_kototerapiya-yak-vusati-likuyut-lyudej/740620 (accessed January 8, 2025).
9. Kototerapiia: zaklady Kyiva, shcho prykhystyli u sebe kotykyiv. [Cat therapy: institutions in Kyiv that have sheltered cats]. Available at: https://reston.ua/kyiv_topics/kototerapiya-zavedeniya-kieva-priyutivshie-u-sebya-kotikov (accessed January 8, 2025).
10. Kotiache kafe [Cat café]. Available at: https://magiccoffee.in.ua/ua/article/koshache_kafe (accessed January 7, 2025).
11. Mandry slidamy lapok, abo podorozh u poshukakh kotiv. [Traveling in the footsteps of paws, or a journey in search of cats]. Available at: <https://otiumportal.com/mandry-slidamy-lapok-abo-podorozh-u-poshukakh-kotiv> (accessed January 7, 2025).
12. Murrr-kaviarnia. Pismo kavu ta myluemosia khvostykamy. [Murrr-cafe. We drink coffee and admire the tails]. Available at: <https://tykyiv.com/progresivnij/murrr-kaviarnia-pismo-kavu-ta-miluiemos-khvostikami/> (accessed January 7, 2025).
13. Popova I. I. (2022) Osoblyvosti dyzainu interieriv antykafe z prysutnistiu tvaryn. [Features of interior design of anti-cafes with the presence of animals]. *Art and design*, vol. 1 (17). pp. 67–75. Available at: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2022.1.6>. (accessed January 7, 2025).
14. Top zakladiv u Dnipri, de pratsiuiut ne tilky liudy [Top institutions in Dnipro, where not only people work]. Available at: <https://nashemisto.dp.ua/2024/03/14/top-zakladiv-u-dnipri-de-pratsiuiut-ne-tilky-liudy/> (accessed January 5, 2025).
15. U Vinnytsi zapratsiuvalo pershe koto-kafe: shcho tsikavoho ye u zakladi. [The first one started working in Vinnytsia Koto-cafe: what's interesting about the establishment]. Available at: <https://www.myvin.com.ua/news/18786-u-vinnytsi-zapratsiuvalo-pershe-koto-kafe-shcho-tsikavoho-ie-u-zakladi> (accessed January 7, 2025).

Olena Polova

Vinnytsia National Agrarian University

INNOVATIVE PET THERAPY STRATEGY IN THE HOSPITALITY INDUSTRY

Innovative strategy for the development of catering establishments based on the concept of Pet-therapy, which combines interaction with animals and the provision of gastronomic services, are considered. The purpose of the article is to form an innovative strategy based on the conceptual approach of Pet-therapy in a catering establishment for competitive advantages in the hospitality industry market. The prospects for the implementation of such strategies in Ukraine are studied, taking into account modern challenges associated with the increase in the level of stress in society. Pet-therapy helps reduce stress levels, improve the psycho-emotional state of clients, increase their loyalty and form a culture of humane attitude towards animals. The results of the study showed that such establishments can become an important social tool for the emotional recovery of the population, especially in the war and post-war period. An anti-stress cafe can combine areas for recreation with animals, interactive areas, educational events and lectures on animal care. The key features of implementing an innovative strategy in the activities of anti-stress cafes with animals are considered, which include a therapeutic effect, social responsibility, a flexible format of the institution, targeting the target audience, and marketing strategy. A scheme of an innovative strategy for developing a cafe based on the Pet Therapy concept has been developed, which combines emotional comfort in a catering establishment, modern trends, and animal care, providing competitive advantages in the market. The implementation of partnerships with animal shelters, educational events, and the integration of digital technologies, including mobile applications, significantly increases the effectiveness of such innovative projects. Innovative anti-stress cafes become competitive in the market, providing not only high-quality food services, but also social responsibility. Popular anti-stress cafes with animals in the world and in Ukraine are considered. It has been proven that Pet Therapy in catering establishments opens up new prospects for the development of the hospitality industry, harmoniously combining elements of therapy, gastronomic service and social support. The possibility of expanding the concept to include not only cats, but also other species of animals has been considered, which allows creating a unique experience for different target audiences.

Keywords: innovation, strategy, concept, Pet-therapy, anti-stress cafe, hospitality.

Статтю подано до редакції 13.01.2025